1893 - 1963
70-ий РІК ВИДАННЯ І СЛУЖБИ СВОЄМУ НАРОДОВІ ТА ПРАВДІ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City 3, N. J.
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-3740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXX. Ч. 226. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 29-го ЛИСТОПАДА 1963 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 29, 1963 No. 226. VOL. LXX.

ПОЛІТИКА ДЖАНСОНА ВТІШАЄТЬСЯ ДОВІР'ЯМ ФІНАНСОВОГО СВІТУ

Ню Йорк. — Урядові та приватні фінансисти в цій країні і за кордоном не втратили довір'я до американського доляра і до фінансової та економічної політики ЗДА після того, як по вбивстві президента Кеннеді почав працювати в Білому Домі новий президент Линдон Б. Джансон. В п'ятницю 22-го листопада зараз після одержання вістки про вбивство Президента, втрати на біржі винесли — $11 000 000 000, в суботу і в понеділок біржа була закрита, але у вівторок 26-го листопада зиски винесли рекордову суму, бо аж $15 000 000 000. Представники Волл Стріту заявили, що причиною цієї звишки є „довір'я до президента Джансона". Десятки акцій виказували велику звишку, між якими були такі як Амерікен Телефон, Крайслер, Поларойд, Р. С. А. та ЗДА Стіл. До біржових посередників надходили замовлення від великих банкових інституцій чи від дрібних власниінвестицій не тільки з цієї країни, але також з Европи. Продано в одному дні — 9 200 000 штук акцій, рекордове число в цьому році. Працівники біржі прибули на одну годину вчасніше до праці, щоб обслужити покупців. Те саме мало бути і в середу 27-го листопада. Один финансист Волл Стріту заявив у вівторок, що, в дійсності, не було причини продавати уділи в п'ятницю, але люди робили це у звичайній паніці, яка дуже часто виникає без дійсної причини. Президент Джансон телефонував голові Американської Федерації Праці - Конгресу Індустрійних Організацій Джорджові Міні та Фредерікові Р. Кеппелові — голові Американської Телефонічної і Телеграфічної Компанії, заявляючи їм, що він продовжуватиме ту економічну і фінансову політику, яку вів президент Кеннеді. Федеральний Резервовий Банк зараз після вбивства Кеннеді видав був потрібні зарядження та поробив заходи в тій цілі, щоб не допустити до знижки доляра на біржі. Ці заходи помогли, а реакція біржі виявила, що фінансовий світ із довір'ям дивиться в майбутнє, хоч в Білому Домі урядує новий президент Линдон Б. Джансон. В крамницях у вівторок ще не було того руху, який звичайно буває в тому дні, бо тисячі людей були ще під враженням смерти Президента. Але число проданих авт вже збільшилося у вівторок, замовлення на промислові інструменти зросли, продукція сталі побільшується, — все це є познаками того, що економіка йде нормальним шляхом після трагічних подій в дні 22-го листопада цього року в Далласі, в Тексасі.

ПРЕЗИДЕНТ Л. Б. ДЖАНСОН ЗАКЛИКАЄ ВІДЗНАЧИТИ ДЕНЬ ПОДЯКИ ЧИТАННЯМ ПРОКЛЯМАЦІЇ СЛ. П. ПРЕЗ. КЕННЕДІ

Вашингтон. — Новий президент ЗДА Линдон Б. Джансон звернувся у вівторок 26 листопада із закликом до всієї американської нації, щоб проголошена ще 4 листопада ц. р. президентом Джаном Ф. Кеннеді проклямація про святкування цьогорічного Дня Подяки була відчитана по американських церквах і під час урочистостей на знак пошани для Покійного Президента. Водночас із цим президент Джансон звернувся до преси, телевізії і радіо, щоб вони ознайомили із змістом цієї проклямації. У своїй проклямації сл. п. президент Джан Ф. Кеннеді пригадав започаткування Дня Подяки першими поселенцями перед триста роками у Вірджінії і в Массачусетс, як і те, що після здобуття незалежности Колоніями перший президент ЗДА встановив день 26 листопада 1789 року днем загальної подяки і молитов. Нав'язуючи до проклямації свого великого попередника Абрагама Лінкольна про встановлення останнього четверга місяця листопада щорічним днем вдячности американського народу для Всевишнього за плодючі поля і національну силу та могутність, президент Кеннеді ствердив у своїй проклямації, що водночас із зростом могутности ЗДА збільшилися теж загрози для їх безпеки і свободи. Тому ж і закінчив президент Кеннеді свою проклямацію закликом до всіх американців працювати далі невпинно і наполегливо над реалізацією нездійснених ще завдань миру, справедливости і зрозуміння між всіма народами і державами і для продовжування боротьби із злом і злиднями всюди там, де вони ще існують.

Едґар А. Маврер, один з найвидатніших американських журналістів, промовлятиме на 70-річчю „Свободи" 7-го грудня

Ню Йорк. — Едґар А. Маврер, з Вашингтону, один з найвидатніших американських журналістів та автор багатьох праць, буде головним промовцем на бенкеті, що його влаштовує місцевий Окружний Комітет Відділів Українського Народного Союзу в суботу, 7-го грудня 1963, для відзначення 70-річчя „Свободи". Бенкет відбудеться в приміщеннях Українського Народного Дому при 2-ій евеню о год. 7:00 ввечері та буде попереджений „годиною коктейлу", що почнеться вже о год. 6:30 ввечері. Едґар А. Маврер, що відбув свої студії на університетах в Шикаґо, Мишиґенському й Сорбонському, вже під час першої світової війни був воєнним кореспондентом для „Шикаґо Дейлі Нюз" і від того часу виконував багато найвидатніших журналістичних функцій, за які здобув нагороду Пуліцера в 1933-му році. Він є автором багатьох книг, між ними більших праць про „Примару американської закордонної політики", яка появилася в 1948 році та книжки: „Виклик і рішення", надрукованої в 1950 році. П. Маврер продовжує свою працю як синдикований колюмніст та співробітник цілого ряду публікацій. Інформації про нього та його працю подані в міжнародному „Гу із Гу" (Хто є хто). Крім п. Маврера на цій імпрезі виступлять з короткими промовами гол. предсідник УНСоюзу п. Й. Лисогір, довголітній співробітник „Свободи" та один з найстарших діячів-сеньйорів Американської України д-р Семен Демидчук, як також ред. А. Драган. У мистецькій частині програми виступить солістка-сопран Марія Лисогір з Ню Йорської Опери, письменник-фейлетоніст Іван Керницький (Ікер) та ін. Участь в імпрезі можна резервувати також телефоном, зголошуючись до голови Комітету адв. Івана Флиса (AL 4-2260) або членів Комітету: пані Марії Демидчук (ST 8-4403), п. Вол. Клозника (RE 9-3831) та п. Вас. Цюпи (OR 4-5340)

Рубенстейна оскаржують в убивстві Освалда

Даллас, Тексас. — Жюрі повіту Даллес 26-го листопада оскаржило Джека Рубенстейна у вбивстві Лі Гарві Освалда — вбивника президента Кеннеді. Сподіваються, що суд над Рубенстейном відбудеться в половині січня 1964-го року. В оскарженні говориться про те, що Рубенстейн, або як він себе прозвав Рубі, „добровільно, злісно та навмисно" виконав цей злочин, і тому він повинен дістати найвищий вимір кари — смерть на електричному кріслі. Згідно з тексаським законом засуджений Рубестейн може дістати або смертну кару, або кару в'язниці різного часу, в найкращому випадку два роки тюрми, і то з припиненням виконання кари. Адвокат Рубіна Том Говард заявив, що він проситиме про звільняючий вирок на цій основі, що Рубін діяв в стані умової невідповідальности, коли стріляв до Освалда. Адвокат Говард оповідає, яким способом Рубенстейн дістався до пивниці міської в'язниці, звідки в неділю мали перевезти Освалда до повітової тюрми. Рубі мав замішатися між журналістів. А револьвер він носив завжди, коли мав більше грошей при собі. В неділю він мав більшу суму. Рубіна досліджують лікарі судові психіятри, а пізніше оборонець подбає, щоб його клієнта дослідив психіятер оборони. Адвокат Говард твердить, що його клієнт був зворушений вбивством президента Кеннеді і пімстився в імені родини Кеннеді.

Ґевара заявив, що Куба мусить бути в ще більшому поготівлі після смерти Кеннеді

Гавана. — Кубинський міністер промислу Ернесто Гевара заявив 25-го листопада, що „Куба мусить бути в поготівлі, в ще гострішому поготівлі, як це було досі", після того, як Освалд вбив президента Кеннеді, а Джек Рубенстейн вбив Освалда. Куба мусить бути готова відбити кожду атаку. Вбивство Освалда назвав кубинський міністер „ділом ґенґстерів". На думку Гевари проти Куби „збираються чорні й облудні сили", і все вказує на те, що за кілька місяців, або років, „світовий мир буде загрожений найбільш оліґархічною і войовничою силою, яку колинебудь знала історія". Але Ґевара закликає кубинців „розбудовувати соціялізм", хоч у віддалі на 90 миль від Куби находиться центр, який може розпутати воєнну акцію проти Куби.

ПОМЕР ІВАН ЯВОРНИЦЬКИЙ

Ню Йорк. — В суботу, 23-го листопада ц. р. помер св. п. Іван Яворницький, довголітній член УНСоюзу у Відділі ч. 66, Братства св. Андрея в Ню Йорку. Покійний був одним із найстарших членів УНСоюзу, бо мав уже 93-ій рік. Був він теж одним із найстарших членів роками членства в УНСоюзі, бо вступив він до УНСоюзу ще в 1898 році. Покійний Іван Яворницький народився в 1871 р. в Пшанній, пов. Коросно, Західня Україна.

Нюйоркський хор „Думка" виступає з концертами в Клівленді і в Шикаґо

Ню Йорк. — Відомий український хор „Думка" з Ню Йорку виїжджає на кінець цього тижня із своїми концертами до Клівленду і Шикаґо. Виступає цей хор під диригентурою Івана Задорожного і при співучасті запрошеної спеціяльно Марти Кокольської - Кобрин, солістки Нюйоркської Міської опери — із одним концертом у Клівленді в четвер 28-го листопада ц. р. та з двома концертами — для шкільної молоді в п'ятницю 29-го листопада і для загалу громадянства в суботу 30-го листопада в Шикаґо. Обидва концерти в Шикаґо відбудуться заходом парафії св. о. Миколая і дохід з них призначений на добродійні цілі. В неділю 17-го листопада ц. р. хор „Думка" влаштував генеральну пробу своїх концертів, яка відбулася при заповненій залі Українського Народного Дому в Ню Йорку.

● 25-го листопада похоронено у форті Ворт Лі Гарві Освалда, який в неділю 24-го листопада вбив Джек Рубенстейн. Цей похорон відбувся так, що мешканці Далласу про нього нічого не знали.

КОНФЕРЕНЦІЇ В БІЛОМУ ДОМІ

Після похорону Пок. Президента Дж. Ф. Кеннеді новий президент Линдон Б. Джансон відбув зустріч з головами різних держав, що брали участь в похороні. Вгорі президент Джансон конферує з президентом Франції Шарлем де Голем.

НТШ відзначає сімдесятиріччя проф. д-ра Романа Смаль-Стоцького

Наукове Товариство ім. Шевченка в ЗДА вшановує в суботу, 30 листопада 1963 р. в годині 5.30 вечером Сімдесятиріччя життя та 45-річчя наукової, педагогічної, політичної і громадської праці Президента Головної Ради НТШ та довголітнього Голови Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗДА проф. д-ра Романа Смаль - Стоцького. Наукова Конференція з цього приводу відбудеться в Українському Інституті Америки, 2 Схід 79 вулиця в Ню Йорку.

Конференцію відкриє заст. голови проф. д-р О. Андрушків, а доповіді виголосять: проф. д-р В. Лев про „Наукову й педагогічну діяльність Ювілята", проф. д-р К. А. Меннінг — про „Діяльність Ювілята на американському терені", а ред. І. Кедрин — про „Дипломатичну і політичну діяльність Ювілята".

50-річний ювілей 369 Відділу УНСоюзу в Палмертон, пройшов під знаком жалоби по втраті Президента Кеннеді

Палмертон, Па. — Минулої неділі відбулися тут в залі церкви св. Володимира ювілейні збори получені з бенкетом найстаршої місцевої громадської організації, Братства св. Миколая, 369 Відділу УНСоюзу. Це свято під знаком трагічної смерти, ще в той час не похороненого, Президента Кеннеді. Приявні повстанням з місць вшанували його пам'ять, якій була присвячена також перша частина святочної промови гол. секретаря УНСоюзу Ярослава Падоха. Промовець підкреслив величезну втрату, яку принесла несподівана смерть Президента для вільного світу, що боровся із світом неволі, а зокрема для України, приятелем визвольних змагань якої був Президент Кеннеді. Великий Покійник зберігається у пам'яті союзовців передовсім від конвенції з 1954 року, на якій він дякував українцям за їх вклад в розвиток Америки та висловив надію, що Україна недовго визволиться від кайдан неволі та стане рівним партнером вільних народів світу. Тепла телеграма, яку прислав покійний Президент на дедикацію площі під пам'ятник Шевченкові в Вашингтоні, була останнім, зовсім свіжим словом Президента до української спільноти в ЗДА. В дальшому промовець подав коротку історію ювілейного Відділу на тлі історії української еміграції в Америці та 70-річної праці УНСоюзу. В імені Екзекутиви УНСоюзу він склав подяку та признання для членів піонерів Відділу, а саме предсідникові Гнатові Климишинові та бувшим секретарям, Михайлові Кубі і Семенові Деркачеві, яким вручив пропам'ятні грамоти подяки УНС. Це свято відкрив місцевий парох о. Володимир Грабець молитвою та ґратуляціями і побажаннями для Відділу. Проводив святом п. Гнат Климишин. Привіт від УРС виголосив п. І. Прокоп. Після обіду, яким зайнялися місцеві союзові діячі, а зокрема Ева Колтунюк, дружина секретаря Відділу та конвенційна делеґатка, Анна Деркач і Катерина Бакун, ювілейний торт (коровай) розкраяв єдиний засновник Відділу, що залишився при житті, 78-річний Семен Деркач.

В НЮ ЙОРКУ ВІДБУВАЄТЬСЯ МАЛЯРСЬКА ВИСТАВКА І. ШУХЕВИЧ

Ню Йорк. — Минулої неділі, 24-го листопада, тут у Народному Домі відкрито о год. 1-ій по полудні в заповненій публікою залі ч. 31 ретроспективну виставку пані Ірини Шухевич. Виставку, на якій показано 95 образів — красвидів, портретів тощо — влаштував 64-ий Відділ Союзу Українок Америки і її відкрила пані Іванна Рожанковська. Огляд мистецької творчости Ірини Шухевич дав проф. Антін Малюца. Виставка триватиме до 8-го грудня й відкрита в суботи й неділі від полудня до 9-ої год. вечора.

● На річних зборах American Historical Association, що відбудуться 28-го, 29-го і 30-го грудня у Філядельфії в готелі Sheraton д-р Іван Лисяк-Рудницький виголосить свою доповідь на тему The Carpatho-Ukraine: A People in Search of Their Identity. Доповідь буде виголошена на сесії, що буде присвячена Borderlands of Eastern Europe: Areas of Ethnic Conflict, в понеділок, 30-го грудня о год. 2:30

В НАЙБЛИЖЧУ СУБОТУ НЕ БУДЕ „СВОБОДИ"

В четвер, 28-го листопатда, припадає День Подяки, що є національним святом, і з цією датою „Свобода" не появиться. Не появиться вона також з датою суботи, 30-го листопада, з уваги на необхідність деяких ремонтів. Чергове число „Свободи" буде надруковане — разом з місячними звітами УНСоюзу — в понеділок, 2-го грудня, з датою вівтірка, 3-го грудня, і дальше появлятиметься вже нормально, кожного дня.

ДЖАНСОН КОНФЕРУВАВ З ЧУЖИНЕЦЬКИМИ ДЕРЖАВНИМИ МУЖАМИ

Вашингтон. — Президент Линдон Джансон продовжував у першому дні після похорону президента Джана Ф. Кеннеді проявляти ту активність, що її виявляв буквально від першої хвилини після заприсяження його. Коли зараз після похорону, вечером у понеділок 25 ц. м., Президент привітався з 220 закордонними державними мужами, зібраними на короткому прийнятті в Державному Департаменті та розмовляв по 15 хвилин з французьким президентом де Голем, японським прем'єром Гаято Ікеда та канадійським прем'єром Лестером Пірсоном, то вже від 9-ої години вранці у вівторок 26 ц. м. почав конферувати з чужинецькими державними мужами, які прибули на похорон і залишились ще у Вашингтоні. За чергою, він прийняв на короткі розмови етіопського монарха Гайле Селяссі, британського прем'єра Алек-Дагласа Гюма, філіппінського президента Діосдадо Масапаґаля, турецького прем'єра Ісмета Іноню, совєтського віцепрем'єра Анастаса Мікояна і західньо - німецьких президента Гайнріха Лібке та канцлера Людвіґа Ерґарда. Тому, що з попередніми відвідувачами розмова простягнулась довше, як передбачалось, німецький президент і канцлер мусіли чекати пів години, поки Джансон міг прийняти їх. Щоб доказати, що це сталося ненароком, після закінчення розмови президент Джансон особисто проводив їх аж до виходу з Білого Дому. Умовившись з канцлером Ерґардом на ділову конференцію на початок січня наступного року, Президент вручив йому золоту скриньку на цигара, що її приготовив був для нього президент Кеннеді. Канцлер Ерґард мав призначене побачення з покійним Президентом на минулу суботу — коли тим часом в п'ятницю він трагічно згинув. О год. 4 попол. Президент прийняв у т. зв. Східній кімнаті Білого Дому коло 100 латиноамериканських лідерів і дипломатів. У тій самій кімнаті 13 березня 1961 року президент Кеннеді започаткував був економічну програму для піднесення економіки і добробуту в Південній Америці, звану Союзом для Поступу. Для підкреслення важливости своєї промови і тяглости своєї політики у відношенні до Південної Америки, біля президента Джансона сиділа пані Джаклін Кеннеді. Президент Джансон заявив у найрішучішій формі, що він продовжуватиме здійснювання програми Союзу для Поступу, який сприяє інвестиціям державного і приватного північно - американського капіталу в економіку латино-американських країн задля їх господарського піднесення. Президент Джансон заявив, що здійснення програми для Поступу повинно стати „живим пам'ятником" для покійного президента Кеннеді. Признавши існування труднощів в ході реалізування програми Союзу для Поступу, Президент ствердив, що все ж досвід набутий впродовж останніх двох років виявив, що ця програма здорова і корисна. Президент підкреслив конечність зберегти панамериканську солідарність і найтісніші взаємини між всіма народами західньої гемісфери.

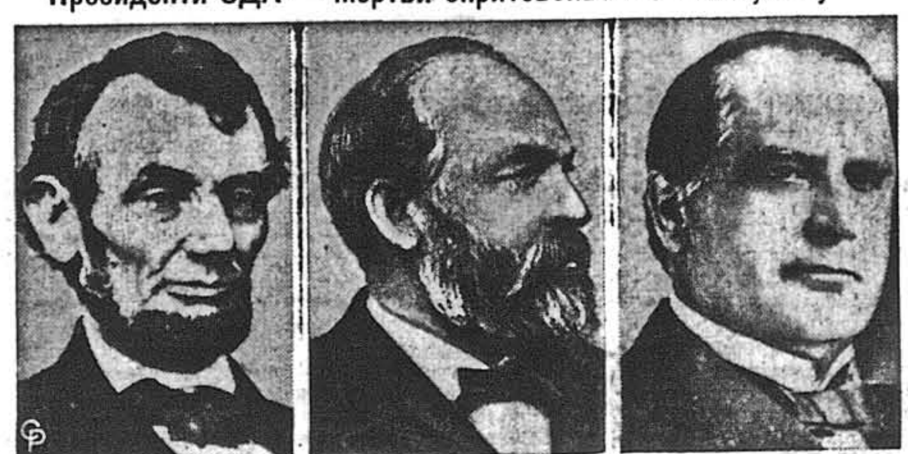
Папа Павло VI був на Богослужбі в дні св. Йосафата, що її відправив Митрополит Сліпий

Рим. — Папа Павло VI був приявний ввесь час на Архиєрейській Богослужбі, що її відправив перед вівтарем св. Василя Великого в базиліці святого Петра в минулий понеділок 25 листопада Митрополит Йосиф Сліпий в дні святого Йосафата Кунцевича. Мощі святого Йосафата, який був монахом чину ОО Василіян і згинув у Вітебську в 1623 році під час виконування проповідницької місії, 6 років після призначення його на Полоцького архиєпископа, були перевезені з Відня до Риму в 1946 році. В минулу п'ятницю похоронено їх за названим вівтарем святого Василія Великого. Греко-католицька Богослужба і цим разом справила на приявних величезне враження. Крім Папи Павла VI приявними були численні кардинали й інші учасники Вселенського Собору.

Смерть Дж. Ф. Кеннеді внеможливила велику конференцію в Японії

Токіо. — В минулу суботу мала розпочатись в столиці Японії найбільша в історії тієї країни японсько-американська конференція, з участю державного секретаря Д. Раска, секретаря фінансів Даґлеса Діллона і ще чотирьох інших членів американського уряду. Вістка про вбивство Президента захопила деяких членів уряду в дорозі до Японії, інших вже таки в японській столиці, і всіх їх негайно відкликала до Вашингтону. Також японський прем'єр Гаято Ікеда і міністер закордонних справ Масайоші Огіра полетіли до Вашингтону на похорон вбитого Президента. Ця подія надзвичайно схвилювала і пригнобила японські керівні кола. Вони сподівалися, що згадана, давно вже запляноване конференція в Токіо з шістьма американськими міністрами започаткує новий період взаємин Японії з Америкою і скріпить авторитет теперішнього уряду. Тепер усі в Японії здають собі справу, що покищо не можна навіть говорити про інший термін такої конференції, бо не відомо ще, чи не буде змінений склад американського уряду.

Президенти ЗДА — жертви скритовбивства в минулому

Перед Джаном Ф. Кеннеді, 35-им президентом ЗДА, що згинув з рук марксистсько-комуністичного маняка під час тріюмфальної поїздки вулицями міста Даллесу в Тексасі 22 листопада 1963, було ще трьох інших президентів ЗДА, що згинули в подібний, скритовбивчий спосіб. Були ними (зліва): Абрагам Лінкольн, 16-ий президент ЗДА, якого смертельно поранив вистрілом з пістолі 14--го квітня 1865 р. в театрі у Вашингтоні актор Джан Вілкіс Бус, подаючи себе за „месника Півдня". Від смертельного поранення вистрілом з пістолі помер також 20-ий президент ЗДА, Джеймс А. Гарфілд, на якого виконав скритовбивчий замах Чарлз Гіто під час походу Президента по залізничій стації у Вашингтоні 2-го липня 1881 р. Гіто помстився за те, що не міг дістати урядової праці. 25-ий президента ЗДА, Вільяма МекКінлі, смертельно поранив на пан-американській виставці в Бофало 6-го вересня 1901-го року анархіст Леон Чолґош. Були ще також безуспішні спроби атентатів на президентів Ендрю Джексона в 1835-ому році, Теодора Рузвельта т 1912-му році, Франкліна Д. Рузвельта в 1933-му році та на Геррі С. Трумана в 1950-му році.

В АМЕРИЦІ

● Недужий 75-річний батько покійного президента колишній амбасадор до Англії Джозеф П. Кеннеді не міг взяти участи в похороні свого сина, про смерть якого його повідомили аж 21 годину після цього нещастя. Джозеф П. Кеннеді перебував в дні похорону в своєму домі в Гаяннісі порті в Массачусетс в товаристві давнього приятеля своєї родини емеритованого президента Нотрдамського університету о. Джана Кавано.

● За труною президента Кеннеді вояк Артур А. Карлсон провадив чорного неосідланого коня, який мав символізувати, згідно з давньою традицією, втраченого енерґійного провідника. Цей кінь називається Блекджеком, [illegible] має 16 років і вже 10 років виконує подібні функції під час похоронів на Арлінґтонському цвинтарі.

● Республіканські кандидати на президента або претенденти на кандидатів нюйорський губернатор Нелсон А. Рокефеллер, пенсилвенійський губернатор Вільям Скрентон і аризонський сенатор Беррі Голдвотер припинили на час національної жалоби після смерти президента Кеннеді виборчу кампанію.

● Того самого дня 25-го листопада, в якому відбувся у Вашингтоні похорон вбитого Президента, в місті Даллес в Тексасі 2.000 осіб віддавали останню прислугу вбитому поліцистові Дж. Д. Тіппітові, якого хоронив баптистський священик. Тіппіт залишив жінку та 3-малих дітей.

У СВІТІ

● Італійський президент Антоніо Сеньї й попередній президент Ґронкі, як також прем'єр тимчасового уряду Джованні Леоне і всі члени його уряду були приявні на жалібній Богослужбі за душу Джана Ф. Кеннеді, що її відправив в базиліці святого Івана Лятеранського в минулу неділю кардинал Спелман. В Італії є затяжна урядова криза. Тому до Вашингтону делеговано тільки міністра закордонних справ на чолі делеґації сенаторів.

● В Бад Авзее в Австрії під час розшуків на дні тамошнього озера за нібито затопленими за останньої світової війни скарбами та важливими документами, знайдено прецизійну друкарську машину, на якій нацисти друкували фальшиві британські гроші та пашпорти.

● Британська Спілка журналістів зголосила вимогу, щоб покликати до життя спеціяльний суд, який розглядав би справи купна-продажу газетних видавництв. В останньому році припинили свою самостійну появу п'ять великих британських щоденників, з'єднавшись з іншими. Названа спілка твердить, що зосереджування власництва щоденної преси не лежить в громадському інтересі.

● Ніна Хрущова теж прийшла до американської амбасади і вписалася до книжки співчуття з приводу смерти Джана Ф. Кеннеді. Совєтські верховоди — стверджують всі західні обсерватори в Москві — дуже бояться, щоб в Америці не прийшов гострий антикомуністичний курс у зв'язку з убивством Президента. „Ізвестія" принесли велику статтю про готовість совєтського уряду до „співпраці" з новим американським президентом Джансоном.

СВОБОДА — SVOBODA
український щоденник — UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.5;0 three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Чеки і mony orders вис тавляти на: "Svoboda"

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Після смерти Джана Ф. Кеннеді

Хоч убивство президента Джана Ф. Кеннеді, непередбачений загин убивника та урочистий похорон Джана Кеннеді з масовим з'їздом чужинецьких гостей відсунули в тінь усі внутрішньо- і міжпартійні комбінації, заступивши їх маніфестацією одностайного національного фронту в днях великої жалоби, проте життя пливе своїм струмком і не виреклося своїх вимог. Новий президент Линдон Б. Джансон перебрав керму державного корабля, заповідаючи, що він продовжуватиме політику свого попередника. Непорушними залишились усі дати правиборів, партійних конвенцій і виборів у 1964-му році. І хоч в оцих останніх днях не було в ЗДА ніяких ліній поділу, а були тільки американські патріоти - державники, — з точки зору виборів у найближчому році різні лінії поділу не зникли.

Тільки значно змінилися виборчі перспективи. Перед трагічною смертю Джана Ф. Кеннеді було відомо, що він є єдиним демократичним кандидатом і що він напевно виграє вибори, отож республіканська кандидатура буде, так би мовити, тільки демонстраційною і пробною, для перевірки настроїв. З республіканських кандидатів найбільші шанси мав сенатор Беррі Голдвотер, саме як антитеза того лібералізму, що його наче символізував Джан Ф. Кеннеді. Великим атутом Голдвотера в очах Республіканської партії був розрахунок на голоси білих мешканців американського Півдня, ніби неприхильних Джанові Кеннеді за його політику у відношенні до негрів.

З убивством Джана Ф. Кеннеді ситуація змінилася в обох партіях. Хоч приймається, що й новий президент, Линдон Джансон, дістане номінацію на демократичного кандидата, проте його популярність в народі не може рівнятися з популярністю, якою втішався убитий Президент. Крім того, Джан Ф. Кеннеді виграв вибори голосами великих північних міст. Зате Линдон Б. Джансон є сином американського Півдня і, наприклад, його передвиборчі виступи на нюйоркському терені не мали ніяких успіхів: просто стиль його виступів не підходить під великоміський смак і традиції нюйоркських виборців. Отож, шанси Линдона Джансона не такі „мурованії", як мав їх Джан Ф. Кеннеді. Це зобов'язує і Республіканську партію: не висувати кандидата, який погодився б дати своє ім'я, знаючи, що програє, а тільки можливо найсильнішого кандидата, з перспективами можливої вигри. З другого боку — відпав республіканський розрахунок на південні голоси, бо коли кандидуватиме Линдон Б. Джансон, який походить з Тексасу, то хоч він заявив про продовжування політики Дж. Ф. Кеннеді в справі громадянських прав, проте таки він „свій чоловік" американського Півдня, людина консервативного, а не ліберального крила Демократичної партії, людина „золотої середини".

Ось так, за дефініцією Джеймса Рестона, найближчі вибори йтимуть у площині не „демократичні лібералі — республіканські консерватисти", а в площині — хто кращий з кандидатів „золотої середини". Зросли шанси нюйоркського губернатора Нелсона А. Рокефеллера дістати партійну номінацію, бо він, мабуть, матиме за собою 45 електорських голосів з Нюйоркського стейту, що є великим атутом кандидата. Водночас Ричард М. Ніксон, який відкидав свою кандидатуру з уваги на виразні перспективи нової програ, тепер може змінити думку. Також з демократичного боку можуть, поруч із Линдоном Б. Джансоном, виринути інші кандидатури, хоч і без великих шансів на партійній конвенції. Говориться про комбінацію Линдон Б. Джансон — Роберт Кеннеді, з уваги на ролю, що її Роберт Кеннеді грав в Уряді свого старшого брата, і на сантимент народу до того прізвища.

Коли за один минулий тиждень все так радикально змінилось, то й до часу виборів можуть ще зайти — хоч і не такі трагічні — події, які вплинуть на виборчу ситуацію.

Продукт марксизму

Уже перші години слідства в справі скритовбивства президента З'єдинених Держав Америки Джана Ф. Кеннеді безсумнівно виявили, що виконавцем того страшного злочину був 24-літній Лі Гарві Освалд. У попередному числі „Свободи" були подані в обширній статті докладні інформації про цього злочинця - вилупка, що був — можна сказати — клясичним продуктом марксистського виховання, завершеного його майже трирічним побутом і, мабуть, вишколом у Совєтському Союзі. Своєю мовою говорить факт, що Освалд одружився в СССР з росіянкою, якій виїмково дозволено опісля виїхати до Америки.

Початкове слідство виявило тільки безпосереднього виконавця злочину і в деякій мірі його минуле та його світоглядове наставлення. Американський нарід і ввесь світ очікують дальших подробиць. Але вже перші дні слідства, включно з убивством убивника, наводять на думку багато паралель з минулого, які недвозначно вказують на головний осередок найбільших злочинів у світі: Москву. Про це пам'ятають, зокрема, українці, яким скритовбивча куля, бомба чи отруя з наказу Москви вбила головного отамана Симона Петлюру та провідників і діячів українського націоналістичного руху полковника Євгена Коновальця, д-ра Лева Ребета та Степана Бандеру. Повідомляючи про вбивство президента Кеннеді, Москва рівночасно поспішила з повідомленням, що вбивник походив із крайніх правих американських кіл і тепер продовжує свою пропаганду в цьому напрямі. Цілком так само, як у випадках убивства українських провідників Москва намагалася всіляко відвертати увагу від справжніх злочинців - убивників.

Аналогій є багато більше. І поки дальше слідство виявить усі подробиці, вже тепер немає жадного сумніву, що вбивник президента Джана Ф. Кеннеді був злочинним продуктом марксизму - комунізму.

Московська „добра воля"

Взаємини між величезним московським ведмедем і невеличким Іраном, якою то назвою визначають тепер Персію, ніколи не були дружніми. Московські князі й царі ще в минулих сторіччях зазіхали на іранську територію і природні багатства, намагаючись загарбати той чи інший клаптик цієї території чи поширити свої впливи в самому Ірані. Не змінилася ситуація і після того, як у царській Росії прийшли до влади большевики, продовжувачі царської імперіялістично-колоніяльної політики. Вже після другої світової війни провели Совєти навіть спробу збройної агресії проти Ірану, яка зазнала поразки внаслідок негайної рішучої інтервенції збоку ЗДА і Великої Британії.

Переконавшися, що силою нічого не вдіє, Москва останніми роками змінила тактику у відношенні до Ірану, перекидаючись раптом на політику „дружньої коекзистенції" з цією державою, декляруючи свою прихильність та приязнь, запрошуючи іранського шаха у відвідини до Москви і висилаючи до Ірану місії „доброї волі".

Однією з таких місій московської „доброї волі" мала бути недавня урочиста візита в Ірані голови Президії Верховного Совєту СССР, чи як його на Заході називають „президента" Совєтського Союзу, Леоніда Брежньова. До столиці Ірану, Теграну, прибув Брежньов ще в суботу 16 листопада пасажирським джетовим літаком „ Іл-18" в супроводі восьми реактивних винищувачів. Разом з ним прилетіли його жінка, прем'єр Таджицької ССР А. Кахаров та інші.

На летовищі біля Теграну зустрічали Брежньова, як голову совєтської держави, під гуркіт гарматних пострілів, сам король Реза Паглеві з королевою Фараг, прем'єр і міністри іранського уряду, а також іранські військові і цивільні достойники. В королівському почеті від'їхав голова „пролетарської" держави з летовища до столиці. Посадник Теграну вручив Леонідові Брежньову золотий ключ від міста, висловлюючи сподівання, що „високий совєтський гість" матиме змогу переконатися в „дружніх і добросусідських почуттях іранського народу до совєтського народу". При всіх тих зустрічах, зокрема, при передаванні ключа від Теграну, Брежньов широко розводився про „щиру дружбу" між Іраном і СССР, про конечність ще більшого зближення і т. д.

У такій „дружній атмосфері" минули перші три дні „візити доброї волі" Брежньова в Теграні, з безупинними виступами, оваціями і деклярaціями. Але не витримала Москва із своєю „доброю волею" у відношенні до Ірану навіть до кінця відвідин Брежньова. Ніби для того, щоб скріпити враження про мілітарну могутність Совєтського Союзу, виявлену ескортою військових винищувачів під час перелету Брежньова до Теграну, в середу 20 листопада, у той момент, коли Брежньов говорив в іранському парляменті про „тривалість добросусідських взаємин" між СССР й Іраном, три совєтські бойові літаки обстріляли біля міста Дарґгазу іранський цивільний літак, в якому летіли цивільні картографи, що займалися картографуванням прикордонної іранської території. У висліді нічим неспровокованого совєтського нападу іранський літак загорівся, два картографи згинули, а пілот бореться зі смертю. Атака совєтських піратів на іранський цивільний літак викликала широкий відгомін у світі і сильну хвилю обурення в Ірані. Навіть Брежньов, повідомлений про цей випадок, був сконфужений і пробував то заперечувати факт нападу, то висловлювати своє здивування, як „щось таке" могло статися.

Нічого дивного чи незрозумілого в такій поведінці Совєтів немає. В цьому Москва, як і в інших подібних ситуаціях, виявила тільки своє справжнє обличчя.

ЗАГРОЗЛИВІ ПРОЯВИ

Не можна сказати, що зі сторінок американсько-української преси не чути журливих голосів. Віддавна читаємо і на різних дискусійних вечорах слухаємо сумні завваги на тему нинішнього і — що гірше — майбутнього духового обличчя нашої молоді, з правильним підкреслюванням левиної вини в цьому — батьків. Читаємо і слухаємо нарікання на занепад громадської жертвенности, на зріст збайдужіння наших земляків до будь-якої громадської праці, на існування в українській громаді багатьох „ліній поділу", незрозумілих, дивоглядних і трагічних на тлі тієї дійсности, в якій українська визвольна справа знаходиться і на рідних землях і в міжнародній ситуації. Останнім часом залунали вже й голоси пересторогі проти тієї духової розтічі в нашій громаді, яка веде до шукання „нових шляхів", з небезпечними познаками, що ті шляхи приведуть або до відродження в — пристосованій до теперішньої ситуації — новій формі старого радянофільства, або до приспішеної асиміляції — по лінії найменшого опору.

Але серед усіх таких здорових і конструктивних голосів суспільної аналізи й критицизму не заторкується одної ділянки, — ділянки моралі. Навпаки, можна не раз почути, що серед національних груп в Америці українська група стоїть щодо моралі на одному з найперших місць і що це стосується однаково молоді і старшого покоління. Воно трохи так, а трохи інакше. У поправних домах є вже чимало українських недолітків, а коли до судів для малолітніх і на сторінки преси попадають розмірно нечисленні випадки, то велика заслуга в тому батьків і пошкодованих, які стараються якось „зам'яти", залатати справу і не допустити до скандалу. Гірше, коли інтеліґентні батьки синка, який розбив замок у домівці одної громадської установи в Народному Домі і „позичив" собі звідтіль писальну машинку, заявляють, що „це неможливе", боронять синка і відмовляються оплатити шкоду. І гірше, коли батьки паннчки, яка вподобала собі товариство „бітників", перейняла їх зверхні форми і вертається додому о 2-ій вночі, приймають філософську формулу „хай дитина вишумиться", і виправдують її, що „це тепер така мода". Очевидно, це не масові, а поодинокі випадки. Так само на рахунок одиниць, а не загалу, треба зарахувати ті випадки з старшими поважними громадянами, коли вони заходять у дивний конфлікт із прийнятими в усьому світі засадами етики. А втім, хоч це — слава Богу — не масове явище, недобре, на нашу думку, цілком їх промовчувати, бо воно може викликати фальшиве враження, наче такі речі взагалі не заслуговують на таврування і наче публічна опінія дає на них своє благословення.

Маємо на увазі випадки свідомого і плянового діяння на шкоду громадським установам. Ось, наприклад, існують щадничо-позичкові каси. Вони, хоч засновані на базі зобов'язуючих федеральних і стейтових законів, мають специфічно українське громадське обличчя і громадське значення. Вони йдуть якнайдалі на руку потребуючим українським клієнтам і боржникам, створюють для українців варстати праці, субвенціонують українські народні цілі, організують український капітал і українських людей. Звичайно, боржник може з непередбачених причин попасти в такі труднощі, які унеможливлюють йому вив'язатися з прийнятого супроти кредитової каси, його вірителя, обов'язку. Тоді треба знайти шлях до мирного порозуміння. Але дивно, коли поважний громадянин із шанованим прізвищем, власник нерухомостей, дозволяє, щоб справа йшла до державного суду і там боронитися через свого адвоката так, що — мовляв — він не зобов'язаний звертати гроші, бо дістав їх в суботу, а в суботу банк не повинен був урядувати, і коли дав йому тоді позику, то зробив це незаконно! Американський контролер, перечитуючи акт у цій справі, вхопився за голову і заявив: „А я думав, що серед вас, українців, неможливі такі речі! Це мені вперше за довгі роки служби щось таке приключилось!"

Очевидно, що обов'язок адвоката — боронити інтереси свого клієнта і вести справу так, щоб клієнт виграв. Але адвокат у судовій залі не перестає бути громадянином і, коли в гру входить інтерес не тільки клієнта-одиниці, але й громадської установи, то це конфлікт, що його, може, треба розв'язувати інакше, аніж через руйнування української громадської установи. На одних недавніх загальних зборах виявився такий випадок: посередник у продажу дому одної нашої відомої громадської установи містові виєднав тій установі на $1 600 більше, як спершу місто пропонувало. Але за ту прислугу взяв собі гонорар — $800. Формально він мав право і діяв у межах принципу „фіфті-фіфті", який тут прийнятий. Але у відношенні до рідної добродійної установи треба стосувати інший критерій.

Гроші в історії людства завжди були джерелом не тільки утіхи й засобом підтягання себе та членів родини на вищий щабель життя, але й спонукою до злочинів та чинником деморалізації. Гроші ламають людські характери частіше, аніж їх облагороднюють. Українців споконвіку була нужда. Багаті шляхетські верстви змосковщились або спольщились, залишились бідна верства селян, тонка міщанська верства, верства молодої інтелігенції, що з трудом промощувала собі шлях у житті. І в американсько - українській громаді так звані заможні люди є бідаками в порівнянні з американським критерієм заможности. Але навіть ця розмірно скромна заможність багатьох нас здеморалізувала чи деморалізує. Виробляється хапчивість на гріш, еґоїзм, прикметний снобам і скупарям.

Люди, які мріяли про приїзд до Америки, доробившись тут гроша, не вважають за свій найперший обов'язок звернути борг установі, що їх сюди спровадила, витративши для цього громадські гроші і масу труду. Яке це сумне явище, що ЗУАДК має по нинішній день боржників на суму близько $80 000, а є таких 135 новоприбулих, які винні разом $12 000. Люди затрачують здоровий глузд: адже гроші не є ніколи ціллю для себе, тільки засобом в житті, а чого варте життя, коли воно позбавлене основ моралі і тієї найпростішої чесноти, яка виявляться в грошових розрахунках?!

Отож, здається, що коли про ці справи на сторінках нашої преси „не говориться", то говорити все таки треба. Очевидно, що говорити і читати про це неприємно. Але ніяка недуга не є приємністю. Голосніше говорення про цю суспільну недугу може таки довести до її вилікування, — якщо не в поодиноких випадках, то як явища, загрозливого для всієї громади.

Н. Н.

Любомир Кузьма

МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА ЖІНОЧОЇ ТВОРЧОСТИ

Цьогорічна виставка жіночої творчости, сьома з черги, була відкрита в Ню Йорку в місяцях жовтні й листопаді у залі 64-го Відділу Союзу Українок Америки, який зорганізував виставку. Участь у виставці взяли майже три десятки мисткинь - малярок. Вони показали понад вісімдесят творів, різних розміром, стилем, технікою і мистецьким поземом. Хоч бракувало декількох імен, які ми звикли бачити у попередніх роках на стінах цієї залі, зате появились нові, головно з категорії заавансованих студентів. Від них і буду починати розгляд виставки.

Мистецький дебют чотирьох студенток в Ню Йорку випав несподівано вдало. Краєвид Христини Головчак, автопортрет і краєвид Анни Рейнарович, „Осінь" Оксани Федьків і вулична сцена Христини Шпонтак — речі на цілком добрім поземі у цій категорії. Вони видержують порівняння з творами інших мисткинь у цій виставці.

Студентки, які вже більше разів брали участь у цій виставці, становлять другу групу. У їхніх творах спостерігаємо з кожним роком поступ в опануванні малярського ремесла і мистецького виразу. В дійсності вони стоять на границі між студентками і професійними мисткинями. Олена Гердан - Заклинська зображує делікатну красу і „музику" рослин у своїх акварелях („Ненюфари"; „Пісня берези"). Дарія Костів дала ліричні акварельні краєвиди без закиду і дещо твердше трактовану „Церкву в Гантері". Малюнки квітів Галини Мірошниченко, подібно як її ритовина „Погляд", відзначаються продуманою і небанальною композицією. Символічно - мітичні елементи можна добачити в композиціях Стефанії Мірошниченко. У трьох невеликих ґвашах Софії Лади виявлено легковажно - свобідний, але кольористично приємний характер шкіців з природи, мов у картках з нотатника. Роксоляна Лучаковська - Армстронг вийшла із своєї попередньої чорноти у ясніше, показала більше дисципліни і зрозуміння для малярських ефектів. В Оксани Мурій - Стусик агармонізований інтенсивний кольорит у натюрмортах та квітах.

Після цієї групи приходимо ще до чотирьох нових імен, які появилися на виставці. З невеликих акварель Тетяни Баюк можна зробити висновок про добре опанування цієї техніки у реалістичному кольориті. Дарія Зеленська-Даревич репрезентована півабстрактними шкіцами. Сіраві краєвиди Парані Іванець роблять враження дещо поверховне. Ніна Раковська дала цікаві „Соняшники" побіч реалістичних студій портрету і краєвиду.

Решта експонатів належить знаним на цій виставці іменам.

Наївний реалізм Олени Кононенко - Трофимовської бачимо у доволі опрацьованих, хоч і подекуди перечорнених картинах.

Одинока пастелістка на виставці, Наталія Стефанів, поправно малює теми квітів, які не зашкодило б відсвіжити цікавішим підходом. З цього боку щасливіше вийшла Іванна Прийма з її „музичними" студіями червоних лілей. Абстрактна чорно - біла „Інтеґрація" Катерини Луцишин є чимсь новим у цієї малярки, що, зрештою, продукує свої кубістичні варіяції на різні теми. У Адріяни Лисак появилася примітивна різкість чорно - синього кольориту у вечірніх міських мотивах. Надія Сомко продовжує свій рожево - синій імпресіоністичний реалізм, який треба б її поглибити у людських фігурах, бо її „Русалки" зовсім не етеричні і подекуди викликають застереження щодо будови тіла. Талановита акварелістка Катерина Кричевська обертається в крузі стандартних для акварелі тем. В осінніх етюдах Ольги Дядинюк помітний поступ в напрямі згущеного кольористичного виразу. Людмила Морозова, крім своїх нових речей, виставила картину „Дніпро", мальовану ще в Україні. У „Дніпрі" головною проблемою є віддати реалістичними засобами ліричний настрій краєвиду. В сучасних її малюнках квітів і краєвидів на перший плян виходить намагання показати віртуозність у швидко кинених плямах, що творять блискучу кольористичну гру.

До речі буде додати, що загальний позем цієї виставки, складеної без жюрі, не був помітно нижчим від позему інших виставок, де жюрі перепускає всі експонати крізь фільтр свого „непомильного суду". Не хочу сказати, що непотрібне, лише, що воно не завжди необхідне для добра виставки, особливо тепер, коли, внаслідок модерністичної пропаганди ірраціоналізму, постало замішання в ділянці мистецької критики і немає єдиного загальновизнаного критерію оцінки мистецтва. Ми бачимо, що майже на кожну виставку, побіч добрих і компетентних творів, просмикуються під плащем якогось мистецького напрямку дуже сумнівні речі, які з об'єктивної точки зору не раз навіть важко зачислити до мистецтва. (Очевидно, що прихильники сучасного релятивізму не признають існування „об'єктивної точки зору"). Тому найкращий вихід у такій ситуації є толеранція для різних стилів і напрямків. Таку толеранцію якраз завважуємо в організації цієї виставки жіночої творчости. Однак, засада толеранції відноситься тільки до виставляння, а не до обговорювання творів. І широка публіка, і критики мають право висловити свою свобідну — і не завжди похвальну — думку про виставлені твори.

З НАШИХ БУДНІВ

ЖУРАВЛІ ВІДЛЕТІЛИ

„Мене завжди хвилюють птиці на вечірньому небі" — (Довженко).

З листа з Краю: „. . . А вчора відлетіли від нас журавлі. Довго кружляли над селом, ніби жаль було їм покидати нас, а потім довгим ключем подались на південь. Щось це воно ворожить. . ."

Журавлі відлітали в пізнє надвечір'я або надосвітках. Бувало, вирве тебе зі сну якийсь розпучливий крик чи плач, — і не збагнеш чий у просонні: скривдженої дитини, побитої собаки чи пропащої душі? . . За вікном ніч і — осінь. Притулиш лице до шибки, наслухуєш — дивний якийсь рух чути знадвору, не то шум незліченних крил у піднебессі, не то шарудіння сухих конопель під загатою, не то журливу осінню тугу.

Журавлі відлітають. . .

І тоді, раптом, розсувається чорна завіса ночі, мляво блимає прожектор світанку по латочці неба, а на ній — далекий ключ журавлиний, як прощальний помах чиєсь долоні — кру-кру. . . Ключ поволі зникає, розпливається, сірий екран неба порожніє, і тоді чуєш, що в тебе, всередині, щось неначе обривається: не то остання строфа вірша, не то остання нитка надії, не то останнє кохання. . .

Журавлі відлетіли.

З того, як і коли вони відлітали, в котру пору, чи довго кружляли над селом а чи коротко, як гуртувалися в ключі, сумно чи весело кричали, — з того всього люди багато дечого ворожили, передвіщували: чи скоро прийде зима, чи приїде Михайло на білому коні, чи зародить озимина, буде врожай чи недорід.

Необняте небо зі зграями птаства, земля, ліси, луги зі своїм звіриним царством, були як дві сторінки розкритої книги Божої Премудрости, з якої народ наш віками вичитував йому тільки ясні закони життя або смерти. Біла ласичка пробігла через гумно до стодоли — ого, рано впаде сніг! Миша загніздилася в стерні — буде голодний рік. Чорногуз покинув гніздо не стрісі — ой, лелечко, та не дай Бог пожару!

З ранніх рос, із ластов'їного щебетання, з падаючих зірок, з пугукання сови опівночі ворожили погоду чи негоду, радість або нещастя в хаті. В розкритій книзі Природи не існувало зайвини, незначущости; в ній кожна титла, кожна кома були глибокими символами, знаками Вищої Сили. Цю книгу читав народ душею, пребагатою в скарби первинної вражливости, інтуїції, поезії. Він, народ, розумів її предвічною своєю мудрістю, успадкованою по предках, тих із сивої давнини, з мороку тисячоліть. . .

Та й тепер ще, після всіх катастрофічних циклонів, що прокотились над нашою Землею, коли червоні плуги переорали її до самої материці, коли, здавалося, камінь на камені не залишеться з давнього світу уявлень, вірувань, традицій, — ще й тепер, по сьогодні, скорбні наші матері, овдовілі сестри, незасватані наречені ворожать собі долю з ключів журавлиних на вечірньому небі. . .

Журавлі, журавлі, як повернетесь весною на Україну, принесіть на своїх крилах нашим-рідним добру вість із сонячних країв! Вони ж так довго на неї чекають!

Ікер.

В жовтні збільшилася промислова продукція

Вашингтон. — Департамент праці повідомляє, що в жовтні цього року промислова продукція виказала збільшення, і число затруднених робітників в промислі було в жовтні на 100,000 більше, як у вересні ц. р., і становило 126.6 відсотка пересічного числа затруднених в роках 1957-1959, коли воно виносило 100. Число промислових робітників, затруднених в жовтні було 0,7 більше в порівнянні з вереснем цього року, а на 7 пунктів більше, як в жовтні 1962-го року. Число годин праці в тижні було в жовтні таке саме, як у вересні ц. р. і становило 40.7 годин. Число безробітних в місяці жовтні цього року виносило 5.5 відсотка всіх робітних сил країни.

Ю. Каменецький

Перший український політичний еміґрант в Америці

(2)

В Атенах, мавши доволі часу, А. Гончаренко вивчає арабську та італійську мови і студіює давню грецьку культуру.

З Атен він зв'язується в Лондоні із політичним російським осередком, що його очолював А. Герцен, видавець газет „Колокол" та „Полярної Зорі". Він висилає до Герцена вогненні статті проти кріпацтва і самодержавства. Ці статті, вміщувані в „Колоколі", викликали в Росії велике враження та підважували основи царського режиму. Царські аґенти протягом трьох років шукали по цілій Европі автора цих статтей. Щойно в 1860 р. припадково знайшли його в Атенах.

Того самого дня російський консул запрошує А. Гончаренка на бенкет на корабель „Русалку", арештує і висилає тим же кораблем до Царгороду. Там перевели ув'язненого з корабля до турецької тюрми.

Приятелі Гончаренка дали знати про його арешт в Царгород. Некрасовець Осип Гончар відвідує його в тюрмі і передає турецький одяг, в якому він виходить на волю і того самого дня, 16 лютого 1860 р., виїжджає до Лондону. Про це пізніше згадував Гончаренко словами: „Втік на вічну і святу волю козакувати на ввесь мій вік. Слава Богу!"

***

В Лондоні в той час скупчувалась численна політична еміграція різних народів під проводом Герцена. Були між ними Оґарьов, Турґенєв, кн. Трубецкой, Бакунін, італійці Ґарібальді, Маццині та інші.

А. Гончаренка радо прийняли до цього гурту, але він в ньому не почував себе добре. Російські революціонери з Герценом на чолі були атеїстами, а він був релігійною людиною; кличі політичної волі для народів Росії були в Герцена тільки на словах, а в дійсності всі російські революціонери були єдинонеділимцями. Більше знаходив Гончаренко зрозуміння в італійських революціонерів, особливо у Маццині. Це зрозуміло бо Маццині — творець таємних організацій „Молода Італія" та „Молода Европа" — проголошував право всіх народів на самостійне політичне життя в етнографічних межах, з республіканським устроєм. Республіканська влада, на його думку, походить із вибору всіх громадян, і тому найбільше відповідає людській гідности.

У Лондоні А. Гончаренко перебув рік, заробляючи на прожиток, як учитель російської мови, після чого в 1861 році вернувся до Греції. На Атонській горі прийняв свячення на священика. Тут із дядьком Д. Богуном обмірковував плян відnови Запорізької Січі і заснував український монастир св. Іллі. Звідси переїхав до Малої Азії. Бував у Сирії, Лібаноні, Єрусалимі, де царські гончі аґенти хотіли прибрати його до своїх рук. Тому переїхав до Єгипту, в Александрію. Англійський купець Семюел Бейкер дав йому зайняття в своїм підприємстві, але й тут не мав він спокою. Російський консул найняв грека, який мав його вбити за 5 000 рублів, але тільки поранив. По цій події вернувся А. Гончаренко до Атен, де прийняв громадянство, як охорону проти можливого арешту. Але, на пораду грецьких приятелів і маючи рекомендації від Маццині до італійських революціонерів, виїхав до Америки, до якої прибув 1-го січня 1863 року.

РІЧНІ ЗБОРИ СОЮЗОВОГО ДОМУ В ШИКАГО, ІЛЛ.

10-го листопада відбулись успішно Річні Збори Союзового Дому під числом 1915 Захід 51-ша вулиця. На зборах були присутніми члени Відділів 35 і 259, а також і перший заступник головного предсідника УНСоюзу інж. С. Куропась, гол. контролер П. Пуцило та обласний організатор Волод. Гірняк.

Збори відкрив С. Шурко, голова Заряду в год. 2.30 по полудні, дякуючи присутнім за участь, і попросив вибрати президію. На внесок П. Пуцила й П. Москалюка було вибрано одноголосно на предсідника інж. С. Куропася, а на секретаря Б. Вовчика.

Інж. С. Куропась подякував за вибір і відчитав програму Зборів. На першого до ділового звіту покликав він п. С. Шурка. Звіт його був короткий і виразний для всіх. У часі його головства, що тривало 2 роки, пройшла найбільша праця не лише купна, але й великого ремонту цього Союзового Дому. Тією працею не міг він кермуватися, бо його праця не давала йому багато вільного часу, а також і тому, що довший час нездужав. Тому майже всі обов'язки приходилось виконувати заступникові П. Пуцилові, за що він є йому дуже вдячний. Звіт свій закінчив подякою усім за співпрацю й закликом до майбутнього вибраного заряду продовжувати успішно добрі початки великої праці в цьому Домі над розбудовою Союзових Відділів і для добра великої української громади в цій дільниці Шикаґа.

Другим звітував перший заступник голови — П. Пуцило. Був це звіт фахівця. Відчитав він, чому, з ким і як приходилось виконувати працю, набуваючи і ремонтуючи дім. Завдяки праці невеликого гурта провідних союзових діячів удалось побороти великі труднощі й показати громадянству, що перемога буде там, де є добра воля й хотіння до праці.

В своєму звіті не оминув він ані одного цента. Бракувало в звіті одного: зі своєї скромности оминув він увесь свій труд, свої невчислені до цього звіту гроші й наполегливу працю, щоб довести цей дім до репрезентативного Союзового Дому, а також і технічну та фізичну велику працю свого рідного брата Степана, нащо й звернули йому увагу присутні члени під час дискусії.

Касовий звіт відчитав книговод п. Роман Керч, який потверджував навіть дуже трудні початки. Він показав наглядно багатьом членам Союзових Відділів, що дім цей та всі його дії в ньому не належать до одиниць, але до всього членства, що є обезпечені в УНСоюзі, бо так він і є заінкорпорований в Іллинойському стейті. Завдяки цьому за минулих 10 місяців біжучого року було загальних приходів понад $ 22,000 і приєднано понад сотню нових членів. Останні цифри вказують недвозначно, для чого набуто цей дім і для чого його відремонтовано. Не слова, але діла вказують світлий шлях до майбутнього.

Після того відбулася ділова дискусія над звітами, яка ствердила велику потребу Союзового Дому в тій дільниці міста для союзової активности й розбудови рядів тих Відділів, які вже тут існують: 35, 220 і 259. В дискусії П. Москалюк порушив дуже важливе питання, а саме: багато членів ще й досі не знають правди, до кого належить цей дім, і тому не лише оминають його, але також і в своїй несвідомості переконують інших, щоб також його оминали. Тому він рекомендує, щоб із цього інкорпораційного акту, який був нам усім на тих Річних Зборах відчитаний, зробити фотознімки й передати зарядам заінтересованих Відділів, а один поставити в домі на відповідному місці. Цю його рекомендацію збори прийняли одноголосно й передали до виконання обраному зарядові.

Для загалу Союзового членства в Шикаґо, а зокрема для членства відділів 35. 220 і 259 подаємо до відома, що є написано в інкорпораційному акті про наш Союзовий Дім. По перше, що він є Союзовим Домом; по друге, що він є неприбутковою інкорпорацією, і вже тому ніхто з його членів не може бути відвічальний своїм особистим майном за його зобов'язання; по третє, право бути членом цього дому дає йому його Союзова грамота, за яку він чи вона платять свої вкладки до свойого відділу. Якихось інших розметів чи внесків від нікого не вимагається; четверте й кінцеве, що цей Союзовий Дім був зорганізований не для зисків інкорпорації, але для ведення Союзової громадської діяльности, яка вимагає фондів для праці, а також і для несення допомоги в першу чергу своїм потребуючим членам в їх прикрих часах, а також і на всякі інші гуманітарні потреби нашої спільноти. Ось такий то вірний образ інкорпорації Союзового Дому при вулиці 51 Захід у місті Шикаґо... Іншими словами: широко відчинені двері для кожного члена й членки УНСоюзу!

На внесок П. Москалюка й П. Новака вибрано новий уряд в такому складі: голова — Волод. Подоляк, перший заступник — Іван Козар, другий заступник Михайло Редош, секретар — Петро Москалюк, касир — дир. П. Пуцило, управитель (менаджер) Іван Івасюк. Господарчо-фінансовий Комітет: Володимир Бошко, Михайло Лойовський та інж. Степан Куропась. Контрольна Комісія: Степан Шурко, Василь Гула й Петро Новак.

Новообраний голова, Володимир Подоляк подякував за вибір і в кінцевому слові сказав, що на найближчому засіданні всі члени минулого й теперішнього уряду виготовлять пляни праці для діяльности Союзового Дому так, щоб кожного тижня був він зайнятий. До членів звернувся з просьбою співпрацювати збірними силами для розбудови Союзових відділів, які матимуть приміщення в цьому Союзовому Домі!

Г. В-р.

● З Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю 29 листопада 1963 відбудеться в приміщенні Клюбу доповідь пані Олександри Животко-Чернової п. н. „Автобіографічний роман про Марка Вовчка. — Початок о год. 8-ій веч.

День Поневолених Націй у Сент Люїсі, Мізурі

Цей День відбувся 13 липня. Спонзором була Американська Організація Вільні Приятелі Поневолених Націй. Президентом її є пан Гранд. Він кілька разів скликав до Інтернаціонального Інституту на наради представників усіх груп. Там формально Комітет Дня був виготовив усі матеріяли, транспаренти, летючки, відозви, оркестри і т. п. Пан Гранд виєднав від гарнізонового генерала парадного маршала та почесну чету морських піхотинців.

Не зважаючи на дощову погоду, о 10-ій годині на площі біля Воєнного Музею, та Пам'ятника Невідомому Воякові зібралось 14 груп національностей. Перший раз взяла участь також українська група зі своїм парохом о. Василем Беньом з українським та американським прапорами та численними транспарентами.

Парадний маршал упорядкував похід на військовий лад, і похід під звуки оркестри рушив групами головними вулицями міста у національних строях з прапорами та транспарентами.

Під час походу роздано тисячі летючок людям, які розташувались на хідниках. Із захопленням читали летючки — цю несфальшовану правду про те, що являє собою комунізм, та що він несе людству. Відтак похід прийшов під Воєнний Музей, де була трибуна. Усі групи уставились біля трибуни та зробили поклін прапорами. — По відіграню державного гимну зложено приречення вірности Америці.

Забрав слово президент Святочного Комітету пан Гранд, який виголосив змістовну промову про поневолені народи, про комунізм, про обставини, які запанували на цілій земній кулі та про мильну політику нашого уряду відносно московського комунізму. — Він побажав, щоб ми вже скоро святкували Свято Волі на руїнах комунізму. Опісля він представив конґресмена достойного Едварда Дервінського з Іллиной. Конґресмен Дервінський відомий як ворог комунізму та щирий приятель поневолених народів.

Виголосив палку та змістовну промову про комунізм та як боротися з ним на місцях. Апелював до усіх груп, щоб плекали свою мову, культуру і несли високо свої прапори. Тоді і всі будемо добрими патріотами Америки. Для тих, що знають комунізм, від якого вони втекли, Тиждень Поневолених Націй ніколи не повинен скінчитися, поки поневолені браття і сестри не будуть вільними. — Під кінець попросив помолитись за тих, що караються у тюрмах та у тайгах Сибіру. Хорватський священик провів приготовану молитву. Опісля на ту саму інтенцію провів молитву пресвітеріянський священик.

Пан конгресмен під звуки сурми поклав вінок на могилі Невідомого Вояка від Поневолених Націй.

Цілий похід фільмували репортери і обширні статті появилися у місцевих часописах. Також на телевізії показано цю демонстрацію з поясненням. — Українську групу і участь підготовив місцевий Комітет УККА.

Комітет УККА

Загальні збори Батьківського Комітету при Українському Музичному Інституті

Чергові Загальні Збори Батьківського Комітету при УМІ в Ню Йорку, відбулися 5 жовтня. Зборами проводив дир. школи В. Цісик. Збори проходили речево та виказали, що серед нашої молоді панує посилений тяг до музичної освіти.

Звіт за попередній діловий рік зложила голова Комітету, пані Степанія Косович. Із звіту виходило, що Комітет у співпраці із учительським збором УМІ улаштував кілька імпрез, які фінансово та морально були успішними.

Учні школи брали участь у коляді, а призбирані фонди ужиють частинно на потреби УМІ, а частинно на допомогу -стипендії учням школи.

Контрольна Комісія ствердила взірцевий порядок у касовому діловодстві п-і Бронислави Коваль. До Комітету на новий діловий рік вибрано такі особи: пані Степанія Косович, Наталія Хоманчук, Анна Рак, та панове Дідей і Іван Сєрант. Новий Комітет на першому засіданні уконституувався слідуючо: Наталія Хоманчук - голова, Дідей - містоголова, Іван Сєрант - секретар, Степанія Косович - касиєр та Анна Рак - імпрезова референтка. Нововибраний Комітет намітив собі за завдання влаштовувати шкільні імпрези та пожвавити серед нашої молоді зацікавлення своєю школою і по змозі допомагати

Українська хроніка

● **Українська Вільна Академія Наук у ЗДА** повідомляє, що у зв'язку з трагічною смертю Президента Джана Ф. Кеннеді — 22-го листопада 1963 року — відкриття виставки малярських праць Олекси Булавицького з товариською зустріччю 22-го листопада перенесено на суботу 30-го листопада, 5 година веч. — Вечір пам'яті Лесі Українки з 23-го листопада перенесено на інший день, про що буде повідомлення. — Наукове засідання з доповіддю проф. Зиновія Лиська „Іонійські ритми в українських народних піснях" з 24-го листопада перенесено на неділю 1-го грудня, о год. 6.30 веч. — Усі ці імпрези відбудуться в залі Академії при 206 Вест 100 вул., Ню Йорк.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ" І ЇЇ ВИДАНЬ

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

СПИСОК Ч. 5

Е. Ерес, Ньюарк	$10.00	А. Обуховський, Трентон	$2.00
І. Щуцький, Томс Рівер	10.00	Ц. Радзіловський, Шикаґо	2.00
д-р С. Парфанович, Дітройт	5.00	М. Олексів, Ню Йорк	2.00
А. Романюк, Принстон	5.00	М. Бабій, Дітройт	2.00
Фотій Савчин, Монтреал	5.00	Д. Висоцький, Флашінг	2.00
В. Новак, Честер	5.00	Т. Соколовський, С. Айленд	2.00
Т. Стельмах, Лос Анджелес	5.00	Є. Ярема, Шикаґо	2.00
Анна Вігак, Калвер Ситі	5.00	А. Щнурчий, Джерзі Ситі	2.00
Митр. прот. о. А. Явтушенко, Ф. Вейн, замість квітів на могилу памятки Марини Даниленко	5.00	П. Смерека, Ірі	2.00
		Н. Базик, Монтріял, Кан.	2.00
		П. Зайло, Дітройт	2.00
		Д. Бойчук, Байон	2.00
А. Котович, С. Бавнд Брук	4.50	І. Олійник, Шикаґо	2.00
Інж. Б. і Оксана Рай, Лонґ Айленд Ситі	4.10	Я. Оленський, Зомервил	2.00
		М. Селешко, Торонто	1.80
В. Сірий, Філаделфія	3.00	д-р А. Базар, Торонто	1.00
М. Москаль, Спрінґ Велі	3.00	І. Мицик, Шикаґо	1.00
Христя Павлик, Асторія	3.00	О. Панченко, Оссінґ	1.00
Т. Тещук, Філаделфія	3.00	д-р П. Грицелик, Шикаґо	1.00
І. Оранський, Л. Анджелес	3.00	Н. Бродич, Честер	1.00
С. Сколоздра, Бріджпорт	3.00	д-р Л. Мостович, Люїсвил	1.00
М. Шкорупа, Ірвінґ	3.00	Я. Хлипич, Шикаґо	1.00
Т. Давидович, Монтреал	2.40	Б. Федин, Розел	1.00
Т. Матерацький, Шикаґо	2.05	Н. Проць, Росфорд	1.00
С. Павлишин, Рачестер	2.00	І. Пригода	1.00
Н. Криса, Ню Йорк	2.00	Катер. Лукач, Вілкс Барре	1.00
М. Шатинський, Шикаґо	2.00	О. Зазуля, Реґо Парк	1.00
В. Жуковський, Джерзі Ситі	2.00	І. Світ, Сіятел	1.00
В. Феден, Кензас Ситі	2.00	д-р В. Нед, Сан Дієґо	1.00
М. Олійник, Алтуна	2.00	М. Цуп, Салзбурґ	1.00
С. Цимбала, Бруклин	2.00	о. Б. Андрушак, Асторія	1.00
М. Чацля, Вест Гейвен	2.00	М. Куц, Клівленд	1.00
М. Щур, Вреддок	2.00	П. Вітенко, Вилинґ	1.00
Ю. Ващук, Джерзі Ситі	2.00	Н. Стец, Тускаравас	1.00
Д. Бобеляк, Ньюарк	2.00	М. Політило, Геркімер	1.00
Г. Шкода, Шикаґо	2.00	В. Федорів, Рослиндейл	1.00
А. Косиненко, Бронкс	2.00	Т. Залеський, Торонто	0.90
Ю. Войчак, Бофало	2.00	П. Гисцко, Вунсакет	1.00
М. Герец, Олбані	2.00	С. Таратуцька, Йонкерс	1.00
І. Юрійчук, Шикаґо	2.00	І. Ладичка, Кліфтон	1.00
Л. Демчук, Нортгамптон	2.00	М. А. Радисевська, Міннеап.	1.00
П. Бабик, Шикаґо	2.00	М. Л. Сукмановський	1.00
В. Бих, Бруклин	2.00	В. Слонський, Честер	1.00
Г. Пироженський, Бруклин	2.00	О. Чапельський, Ен Арбор	1.00
А. Беднарчик, Менчестер	2.00	А. Кобрин, Бофало	1.00
Анна Гнатов, Міделтави	2.00	М. Савчак, Клівленд	1.00
В. Кульгавець, Шикаґо	2.00	Б. Ставинський, Бруклин	1.00
		А. П. Филипович, Міннеап.	1.00

Увага! **НЮАРК і ОКОЛИЦЯ;** Увага!

Український Музичний Інститут в Нюарку, Н. Дж.

КОНЦЕРТ ФОРТЕПІЯНОВИХ ТВОРІВ

ВАСИЛЯ БАРВІНСЬКОГО

ДАРІЯ ГОРДИНСЬКА-КАРАНОВИЧ

замість в суботу 23-го листопада — відбудеться —

в п'ятницю, 29-го листопада 1963 року

год. 7-ма веч.

Доповідь про творчість композитора виголосить д-р ЗІНОВІЙ ЛИСЬКО

УКРАЇНСЬКА ЦЕНТРАЛЯ — 180 Вільям вул. в НЮАРКУ, Н. Дж.

Steinway-Piano Co. Griffith

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ — Відділ у ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж.

повідомляє

Громадянство нашого міста і околиць, що

в неділю, 1-го грудня 1963 року

о год. 3-ій по пол.

в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ В 30-ту РІЧНИЦЮ ВЕЛИКОГО ГОЛОДУ в УКРАЇНІ

відбудуться

ЖАЛОБНІ СХОДИНИ

на яких очевидець цих трагічних подій, директор місцевої Рідної Школи

п. САМУЇЛ МУХИН

виголосить доповідь на тему

„ТРАГЕДІЯ УКРАЇНИ В 1933 РОЦІ"

В програмі виступ учнів місцевої Рідної Школи.

В цьому ж дні в місцевих Українських Церквах відправляться о год. 11-ій перед полуднем

ПАНАХИДИ

за душі мільйонів жертв московського терору в Україні.

В українській кат. церкві св. ап. Петра і Павла та в українській правосл. церкві св. Володимира.

До участи запрошуємо все Українське Громадянство нашої Громади і Околиць.

Українські Церкви та Організації м. Пасейку і Околиці

під протекторатом

МІСЦЕВОГО ВІДДІЛУ УККА

влаштовують

в неділю, 1-го грудня 1963 року

о год. 4-ій по полудні

в залі УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛІ в ПАСЕЙКУ

АКАДЕМІЮ-ПРОТЕСТ

для відзначення

30-РІЧЧЯ ВЕЛИКОГО ГОЛОДУ в УКРАЇНІ в РОКАХ 1932-1933

Головним промовцем в українській мові є ред. Вячеслав ДАВИДЕНКО, в англійській мові проф. МЕЙ.

В дні Академії будуть відправлені у всіх українських церквах Пасейку і Околиці

БОГОСЛУЖЕННЯ І ПАНАХИДИ

По Богослуженнях апель Молоді Пласту та СУМА в Українській Централі.

Закликаємо все Українське Громадянство взяти масову участь, щоб гідно вшанувати пам'ять жертв зорганізованого Москвою голоду та запротестувати проти жорстоких злочинів Москви над Українським Народом.

ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ

Українська Вільна Академія Наук у США

ВИСТАВКА МАЛЯРСЬКИХ ПРАЦЬ

Олекси Булавицького

і ТОВАРИСЬКА ЗУСТРІЧ

відбудеться в СУБОТУ, 30-го ЛИСТОПАДА 1963 року о 7-ій год. веч. в будинку Академії, 206 W. 100-та вул. в Ню Йорку, Н. Й.

Виставка відкрита до 15-го грудня 1963 року щоденно від 5-8 веч. — суботи і неділі від 2-6 веч.

Український Музичний Інститут в Ню Йорку

МИСТЕЦТВО СПІВУ

ВИКЛАДАЮТЬ:

ОПЕРНА СПІВАЧКА

Клавдія ТАРАНОВА

та

КЕРІВНИК ВОКАЛЬНОГО АНСАМБЛЮ

Євген КРАХНО

Виховання голосу — техніка дихання, правильна робота гортані, „настройка" резонаторів, артикуляція. „Таємниці" італійського Bel Canto. Методичні принципи великих вчителів співу — Порпори, Тозі, Гарсії, Лямперті, Еверарді та інш. Оперний та камерний репертуар. Вокальний Ансамбль.

ВІДГУКИ ПРЕСИ:

„Клавдія Таранова — співачка справжнього мистецького формату". — В. Барвінський (Львів).

„...Видатна школа... блискучі верхи й бездоганна постановка голосу". (З рецензій в європейській пресі).

„...Прекрасна вокальна техніка і глибока драматична сила...". Musical Courier, Nov., 1959. Town Hall, N.Y., N.Y.

ВПИСИ початківців, заавансованих учнів, студентів майстеркляси та професійних співаків

Телефонічно: SU 7-5107 (год. 7-10 веч.)

Об'єднання Мистців Українців в Америці

запрошує Вас оглянути

ДЕСЯТУ МИСТЕЦЬКУ ВИСТАВУ

в Літературно-Мистецькому Клюбі Ню Йорку при Другій Авеню під ч. 149

Вистава буде відкрита

ще тільки до 1-го грудня 1963 року

В неділю і в День Подяки від 12-ої до 8-ої

В суботу тільки вечором від 6-ої до 8-ої

ПОВІДОМЛЯЄМО

РІДНИХ, ПРИЯТЕЛІВ, УКРАЇНСЬКИХ МИСТЦІВ і УКРАЇНСЬКИХ ВОЯКІВ, що в Першу болючу Річницю смерти

ПОЛКОВНИКА й АРТИСТА МАЛЯРА

св. п. Дмитра ПОТОРОКИ

відправиться

ПАНАХИДА

дня 1-го грудня 1963 року

на МОГИЛІ ПОКІЙНОГО на ЦВИНТАРІ в Бавд Бруку, Н. Дж.

о год. 11:30 перед полуднем.

РОДИНА

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ МОГО МУЖА

сл. п. Євгена ЖУКОВСЬКОГО

буде відправлена

ПАНАХИДА

ЗА СПОКІЙ ДУШІ.

Спи мій, Дорогий, нехай земля Вашингтона, буде Тобі легкою.

Горем прибита дружина

МАРІЯ ЖУКОВСЬКА з Родиною

ПОВІДОМЛЕННЯ

Українська Вільна Академія Наук у США

повідомляє, що у зв'язку з трагічною смертю Президента Джана Ф. Кеннеді 22-го листопада 1963 р. відкриття Виставки малярських праць Олекси Булавицького і товариська зустріч 22-го листопада ц. р. ПЕРЕНЕСЕНО на СУБОТУ 30-го ЛИСТОПАДА, год. 7-ма веч. Вечір Пам'яті Лесі Українки з 23-го листопада ПЕРЕНЕСЕНО на СУБОТУ 7-го ГРУДНЯ на 7 год. веч. і Наукове Засідання з доповіддю проф. Зіновія Лиська „Іонійські ритми в українських народних піснях" з 24-го листопада ПЕРЕНЕСЕНО на НЕДІЛЮ 1-го ГРУДНЯ, год. 7-ій веч. в будинку Академії:

206 West 100th Street, New York, N. Y.

Увага! БАЛТІМОР, Увага!

КУРТІС БЕЙ, ВАШИНҐТОН і БЕРЛІН!

В неділю, 8-го грудня 1963 року

в залі ДОМУ „САМОПОМОЧІ" при 239 S. Broadway — Baltimore 31, Md.

відбудуться

ОКРУЖНІ ЗБОРИ Відділів УНСоюзу

стейту МЕРІЛЕНДУ і м. ВАШИНҐТОНУ, Д. К.

в яких повинні взяти участь Урядовці й Члени та конвенційні Делегати від таких Відділів УНСоюзу

БАЛТИМОР	148, 320, 337
КИРТІС БЕЙ	55, 81, 290
ВАШИНҐТОН, Д. К.	15
БЕРЛІН	260

ПОРЯДОК НАРАД:

1. Відкриття
2. Відчитання протоколу Загальних Зборів
3. Звіт Управи
4. Звіт Контрольної Комісії
5. Дискусія над звітами
6. Уділення абсолюторії уступаючій Управі
7. Вибір нової Управи
8. Закриття Зборів.

Початок Зборів в год. 4:00 по полудні.

Участь в Зборах візьме

Йосип Лисогір

головний предсідник УНСоюзу

ДО УЧАСТИ В ЗБОРАХ ЗАПРОШЕНЕ ТАКОЖ ВСЕ МІСЦЕВЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО.

ОКРУЖНА УПРАВА

ДЛЯ СВІТЛОЇ БУДУЧНОСТИ, БУДУЙТЕ ОЩАДНОСТИ!

Чи Ви плянуєте наперед стрічу дня, коли Ваші діти дійсно підростуть? Чи буде тоді задовільна резерва ощадностей на те, щоб закріпити їм образовання або помочи їм зачати їх власний варстат праці? Якщо Ви не можете відповісти «так» на поставлені питання, тоді відкрийте негайно щадниче обезпечене конто, довільною сумою і додавайте до нього регулярно на протязі літ.

Ваші ощадности у нас є обезпечені до висоти $10.000.00 через Агенцію Федерального Уряду і приносять Вам вартісні звороти!

4 1/2%

TRIDENT

ALL SAVINGS ACCOUNTS

СПОРТ НЕДІЛЯ, 1-го ГРУДНЯ 1963 Год. 2:00 по пол. **СПОРТ**

на грищі УКРАЇНСЬКОГО СПОРТОВОГО МАЙДАНУ при 31-ій авеню і 124-ій вул. College Point, L. I.

— відбудуться —

ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ ЗА ЧАШУ АМЕРИКИ (Challenge Cup)

УСК Ню Йорк — Blue Star

ПЕРЕДЗМАГ: год. 11-та УСК Ню Йорк — Hota (юніори)

год. 12:20 УСК (резерва) — Blue Star (резерва)

У гостях добре, дома ліпше

Історичне оповідання.

ЦІНА — 85¢

„SVOBODA" 81-83 Grand Street JERSEY CITY 3, N.J.

В ЛЬОКАЛЮ 103 КРАВЦІВ

Чергові Збори членів льок. 103 АКВ оф А відбудуться в П'ЯТНИЦЮ, 29-го ЛИСТОПАДА ц. р. о год. 8-ій веч в приміщенні 431 East 6th Street в Ню Йорку. Доповідь делегата З'їзду A.F.L.-C.I.O. й інші важні справи.

Г. Семенюк, секретар

Зі спорту

ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ НА НАСТУПНУ НЕДІЛЮ

УСК Нью Йорк — „Блу Стар", Нью Йорк, змагання циклу гор за Чашу ЗДА, відбудуться в неділю, 1-го грудня 1963, о год. 2.00 по полудні, на грищі Українського Спортового Майдану в Коледж Пойнті, Н. Й.

„Чорноморська Січ", Нюарк — С. К. „Гота", змагання циклу гор за Чашу ЗДА, відбудуться в неділю 1-го грудня 1963, о год. 2.00 по полудні на грищі Айронбавнд при Вілсон Евню в Нюарку.

Визначені минулої неділі, 24-го листопада, мистецькі змагання Німецько - Американського Футбольного Союзу та Американської Футбольної Ліґи були відкликані на знак жалоби по смерті президента Джана Кеннеді. На Сході ЗДА відбулось тільки декілька зустрічей гор за Чашу ЗДА у футболі, але в них не брала участи жадна українська дружина.

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" НЮАРК ВЛАШТУВАЛА УСПІШНИЙ ВІДБИВАНКОВИЙ ТУРНІР

Нюарк, 23-го листопада. — Вбивство президента Кеннеді та проголошена з цієї нагоди жалоба були причиною відкликання більшости спортових імпрез. „Чорноморська Січ", яка запросила на жіночий відбиванковий турнір п'ять американських дружин, порозумілася з проводами цих дружин в п'ятницю вечером після повторення вісток про смерть президента і на бажання цих зголошених учасників турніру піднялася таки турнір перевести. Турнір започатковано однохвилинною мовчанкою для вшанування помершого президента, а опісля приступлено до гор визначеним пляном.

Участь в турнірі взяли крім двох дружин „Чорноморської Січі" п'ять дружин ІМКА: Гренд Сентрал — Нью Йорк, Валлеєтс — Балтимор, Ромерс — Балтимор, ІМКА Нюарк та ІМКА Плейнфілд. В розривках кожний з кожним по одному сетові здекомплетована перша дружина „Ч. Січі" завела і опинилася на останньому місці. Натомість молодший склад другої дружини „Ч. Січі" здобув на шість зустрічей дві перемоги і завдяки їм закінчив турнір на п'ятому місці. В дружині ІМКА Гренд Сентрал з Нью Йорку грали чотири українки, змагунки УСК-у, і ця шістка опинилася вкінці турніру на четвертому місці. Вона мала вигляди посягнути по краще місце, виказуючи доброю грою. Першуном стала дружина Валлеєтс з Балтимору, яка перемогла всіх суперників в грах кожний з кожним і після того теж виграла фінальні розгривки з Гренд Сентрал та з другою балтиморською дружиною Ромерс.

Організацію турніру занималася Ланка Відбиванки „Чорноморської Січі" під проводом ланкового Адріяна Ляпичака, який вложив багато праці в цю вповні вдалу імпрезу та справді підготовив все так дбайливо, що турнір проходив гладко за пляном і навіть закінчився на годину скорше, як передбачено. Найкращим признанням йому, „Чорноморській Січі" і цим самим українським спортовцям були ґратуляції та подяки від американських учасників турніру та провідників цих дружин учавників.

Поруч вправного проводу самого турніру також гарно вив'язався зі свого завдання буфет для змагунок у заряді пань з „Чорноморської Січі". Все те разом привело до коментарів з уст американських спортовців, що „так треба завжди організувати та переводити турніри".

Друга дружина „Ч. Січі" грала вскладі: В. Сигалів, М. Леськів, Л. Бекесевич, Д. Бекесевич, Т. Сплавник, Я. Шпирка, М. Гарматій, Х. Сміщкевич і М. Боровик. В другій ІМКА Гренд Сентрал з Нью Йорку грали: Я. Лютак, Т. Скоробогата, В. Мельник, О. Фалатюк — українські змагунки УСК-у Нью Йорк, та чужинка зі складу УСК-у Полі Львові. в. с.

Купуйте в підприємствах, що оголошуються в „Свободі"

Читайте щоденник „Свободу"